

GOV. WALTON JE UMAKNIL SVOLJ POZIV VOJNSKIM SIL.

Ali priznati pa le ni moral ljudske pravice do glasovanja sodaj, nego je določil dan 6. decembra za odločilno volitve.

ONE STRANI STA OBOROŽENI KLJUB GOVERNERJEVU PREKLJU VOJASKEGA FORIVA.

Oklahoma City, Okla., 1. okt. — Kakor vse kaže, se je guvernér J. C. Walton zbal protideklaracije krvavih izrednih obdobj, ki jih polskrbno preprečiti, pa je izdal proklamacije, v kateri pravi, da se vojaške sile ne bodo vmešavale v te navidezne volitve.

Guvernér je pravkar izdal razpis izredne volitve na dan 6. decembra na podlagi iniciative št. 78, po kateri bi se smela postavljati samostojno sodišča s namenom, da javno obtoči oklahomskega guvernerja Waltona.

To je glavno vprašanje na jutrišnjih volitvah. "Izvan sem bil, da prepustim te zadeve razsodbi našega ljudstva," je dejal guvernér, ko je razlagal in pojasnjeval svoje tozadevno postopanje.

"Sprejel sem to izzivanje. Zato določam na dan 6. decembra izredno volitve."

Kljub temu manevru guvernerja Waltona so voditelji nasprotno skupine izjavili, da se ne bodo ozirali na guvernerjev volilni ožjek, nego šli dalje po načrtani poti ter oddali vsak svoj glas na jutrišnjih volitvah.

"On se je uklonil narodovi volji prepreno," je rekel McLean. "Drobel naj prestavi v tisk, ne pa šele čez šest dni. Walton je poražen, in to ve on sam prav dobro."

Med sedemdesetimi okrajji jih je sedemdeset pripravljenih voliti jutri.

O dveh okrajjih je še negotovo, na katero stran se nagoteta, ali peteri pa sporočajo po svojih uradnikih, da na bodo dovolili volitve.

Kakor poročajo, je vojaštvo v okraju Murray prepovedalo volitev. V Madillu, ki leži v okraju Marshall, je bilo šest guvernerjevih minutnikov prijetih, ker so poizkušali zapleniti volilne potrebine.

Guvernerjeva zatrditev, češ, da ima 22.000 minutnikov, ki so pripravljene prepričati volitev, je napotila šerife k temu, da so najbližje zadostno število moč v obrambo ljudske pravice do glasovanja.

Vojaškemu povelju, ki ga je izdal guvernér J. C. Walton kot vrhovni poveljnik državnega vojaštva in po katerem bi se morali mirovni uradniki razorožiti, je kljuboval šerif Tom Cavnar ter naročil 3.500 močim v okraju Oklahoma, naj gledajo na to, da ne bi mogli ljudstvo glasovati in ohraniti mir.

Guvernerjevo povelje se nanaša na celo državo. V njem je rečeno, da smejo imeti samo postavno in redno plačani uradniki — šerifi, zvezni zastopniki in državni redarji — orožje pri sebi. Odločeno pa je preprečiti razpečevanje in prodajanje orožja in streliva. Kdor bi kršil to odredbo, mora biti prijet in odveden v zapor, je naročeno v tistem povelju.

"Nikakor ne maram ukazati izrednim redarjem, da naj se razorože, čeprav to ukazuje guverner," je rekel Cavnar.

In ljudske množice so mu burno odobravale.

"Sodna hiša bo zastražena," je nadalje rekel šerif. "Niha ne bo dovoljeno izstopiti, dokler ne pojdejo venjak tisti, ki bodo imeli volilne stvari s sabo."

Volilni uradniki so potem odšli zastraženi iz poslopija. Straža bo v službi celo noč in cel volilni dan.

Guvernerjev razpis izrednih volitev na dan 6. decembra je bil izdan v obliki proklamacije.

Guvernér Walton označuje volitve za knikiusovski pokuš, da bi knikiusovska organizacija za-

Prigled desvahl de-govkov.

Amerika. Konflikt v Oklahami: guvernér Walton je v zadnjem momentu umaknil svoj poziv na vojaštvo za preprečenje ljudskega glasovanja. Volitve so se izvršile.

Gompers je na konvenciji A. D. F. napadel napredna delavca, ki ne trobijo v njegov rog.

Gompers je dal Centralnemu delavskemu svetu v Spattlu ultimatum, da mora v tridesetih dneh spreminiti svoj program, če ne izgubi čarter.

Inozemstvo.

Prvi oboroženi izbruh nemških monarhistov je bil potlačen. Guerilska vojna med junckerji in delavci v Šleziji. Bavarski diktator je zagrozil delavcem s strojniciami. Vojaška diktatura v Španiji je zdaj popolna. Maročani v protiofenzivi.

Nov potres na Japonskem; mnogo mrtvih. Vlada še vedno prikriva izgube.

Dvesto mrtvih v velikem požaru v Bolgariji.

FRED THOMPSON PRED SODIŠČEM.

Osumljenec, ki je osumljen, da je umoril Tesmerja, se pritožuje, češ, da je njegova oblika nesporodna za njegov spol.

THOMPSON HOČE BITI ŠE VEDNO ŽENSKA, OUPRAV JE DOKAZANO, DA JE MOŠKNA SPOLA.

Chicago, Ill. — Napol moško, napol žensko obleden je bil v ponedeljek "Freddie" Thompson, ali drugače "Mrs. Frances Carwick" privožen pred sodnika Johna M. Caverlyja, kar ga je poročal odločilo umora, ki ga naj je izvršil nad premočnim zavarovalničarjem Tesmerjem. Tega je do smrti ustrelila meseca junija neka deklica v spremstvu z nekimi moškimi.

Mrs. Teemer, ki je bila s svojim mošem tedaj, ko je bil ta napaden in umorjen, je pozneje istovetila Thompsona v njegovi ženski obleki za "dekle", ki je umorilo njenega moža. Thompson se je nosil kot ženska celih dvajset let kot žena Franke Carwicka.

Osem porotnikov je bilo izbranih v ponedeljek, da bodo sodili Thompsona. Ti so: Frank Bander, 1354 Winnamac Ave.; Louis Shapiro, 1214 S. Lawndale ave.; Fred Dyeche, 2651 Montrose ave.; Roy Wilkerson, 1534 Center ave.; Andrew Hehm, 1508 Keeler ave.; James Johnson, 8740 S. Winchester ave.; Mayer Greengold, 1336 S. Sawyer ave.; William McClain, 3120 W. 40th street.

Lebers porotnikov je bila dokončana v tork, in država je pričela sodno postopanje proti osumljenemu morlicu.

Obtoženec ni bil posebno dobro razpoložen, ko je poslušal, kako izprašujejo razne osebe, ki naj bodo njegovi sodniki. Sodna dvorana je bila nabito polna radovednega občinstva.

Thompson se pravniš zmenil za poslušalka, pač pa je kokeriral s moškimi svetom. Obtoženec je še vedno zelo pozoren na svojo obleko.

"Nikakor mi ne gre v glavo, kako to, da mi ne dajo spodobne obleke," se je pritoževal "Freddie" prav po žensko, ko ga je obkollila cela gruča raznih fotografov.

Potem ga je moralo nekaj prijeti, in zopet je bil popolnoma moški.

"Vragi!" je vzdihnil nevoljno. "Ha, to je pa še malo preveč. Takole postopajo s fino osebo! Jas nisem moški. Jas sem ženska," je še pristavil nevoljno in ogorčeno.

viedala nad državo. S šasnikarskimi poročevalci se je razgovarjal guvernér na predvečer tistega dne, ki bo zapisan s velikimi črkami v zgodovini oklahomske države.

KOALICIJA ZA VOLITVE ČIKAŠKIH SODNIKOV RAZBITA.

Republikanci in demokrate so opustili vsako misel na koalicijsko volilno listo za sodniške volitve, ki se vrše dne 6. novembra.

VASKA STRANKA BO NAJBRŽ IZDELALA SVOJ LASTNI VOLILNI LISTEK.

Chicago, Ill. — Republikanski in demokratski voditelji so opustili v enajeti uri tozadevnih pogajanj vsako misel na koalicijsko ali dvostrankarsko volilno listo za sodniške volitve, ki se vrši dne 6. novembra letos.

Če se ne pripeti kaj posebnega in izrednega, bosta obe stranki izbrale vsaka zase volilno listo ter šle vsaka svojo pot in se izpostavile vsaka posebej v borbo za pridobitev svojih lastnih pristavev na ispravnega sodniške mesta v okraju Cook.

Ispraznjeno mesto v okrajnem odboru je bila tista skala, ob kateri se je razbila koalicija. Demokrate so zahtevali to mesto kot nagrado in plačilo za koalicijo. Republikanci niso marali iz strahu, da bi okrajni komisar Tom Murray zavzel ne predsedal in postal za stalno demokratskih, pritegniti demokratski zahtevi, ker bi to pomenilo demokratsko kontrole nad odborom.

V ponedeljek so se vršila konferenca za konferenco, pogajanje za pogajanjem. Najprej so republikanski in demokratski pogajarji konferirali posebej, potem pa so se odšli na skupen razgovor, da so prišli še bolj narazen.

Nadaljnje konferenca so določene na naslednji dan. Ali vsilina sodništev kar naravnost priznava, da mora rešiti koalicijo edino, če kak čudež.

Neodvisna volilna lista, ki jo bodo podpirale razne organizacije in pa Densen - O'Connell - Lewis - Harrisonovi politični elementi v protest proti nakani starih bošev, je zagotovljena.

Ob sedanjih okolščinah bodo lahko izbrali volilci med devetinšestdesetimi kandidati. Nič več jim ne bo treba glasovati za trindvajset vsiljenih kandidatov, ki bi jih izbrala večinski stranki pod krinko takozvane koalicije.

Gosjaki starih strank se strahno boje neodvisne volilne liste, čeprav so se ji izpočetka rogali stari politikarji.

DEBEOV SHOD V LOS ANGELESU.

15.000 delavcev pospravilo svoje ga prvobornitlja.

Los Angeles, Cal. — (Fed. Press.) — Ameriška legija v Los Angelesu je hotela prepričati Debsov shod, dosega pa je, da se je shoda udeležilo 15.000 delavcev, čeprav se je vršil drugje. Socialisti so najeli Philharmonic Auditorium, v katerem je za 2000 oseb prostora, toda tri dni pred shodom je bila dvorana odpovedana na prihtik legije. Edin drugi večji prostor v mestu je Seeling zoo park in ta je bil najet za \$1000.

Kapitalistični listi so pisali, da shoda ne bo in da je bil park najet za piknik. S ta lažjo so hoteli odvrniti delavce, da ne pridejo v park. Nič ni pomagalo. Več ko 15.000 delavcev je natlačilo park do zadnjega kotička, ko je prišel napovedan dan 23. septembra. Debs je bil dobro razpoložen in govoril je dve uri silni množici. Upton Sinclair je predsedoval shodu. Na odru blizu Debsa je sedel — kdo? Stari William J. Bryan. Zborovalci so prispevali \$1100 za najem parka in poplačanje drugih stroškov.

Švicra je lopnila po fašizmu.

Ženeva, 2. okt. — Švicarska vlada je prepovedala nositi fašistične znake in črne srajce po vsej Švici. Ta naredba je sledila nemernu v Luganu, kjer so italijanski fašisti izvali izgrede. Fašisti zahtevajo, da bi morala švicarska provinca Lugan, kjer so Italijani, spadati k Italiji.

PRODUKCIJA PRIČELA PADATI.

Washington, D. C. — (Fed. Press.) — Department za delo poroča na temelju podatkov, ki se nanašajo na mesec avgust, da so pričele mnoge ameriške industrije znižavati obrat. Od 5256 podjetij je samo 78, ki so obratovala s polno paro v omenjenem mesecu; vsa druga podjetja so omejila obrat na delni čas. Med industrijami, katerih obrat pada, je avtomobilska, tekstilna, čevljaraka, nanjarska in tobačna. Tovarne, ki izdelujejo preproge, svileno blago, pefonine in peči, so tudi prijavile znižano produkcijo.

ZLOČINI JAPONSKIM VLADARJEV.

Opravičujejo Manje Korejcev, o izgubah mornarice so pa tiho.

Honolulu, Havaj, 2. okt. — Japonska vlada poskuša zdaj omalovražiti in opravičiti masakriranje Korejcev in mnogih socialistov prve dni po potresni katastrofi. Na stotine Korejcev je bilo pobitih in mnogi vodilni socialisti so bili ustreljeni ali zabodeni izas hrbita so se govorili na javnih shodih.

Iprav je japonska vlada tajila masakre in deloma je "pojasnovala", da so bili umori dela "neodgovorne drhali". Ker so pa zgodovinstva le ne dajo utajiti — preveč je bilo priš iz inozemstva — je zdaj vladna prišla s pojasnilom, da so bili Korejci v "službi komunistov, ki so hoteli izrabiti kaotično situacijo za rdečo revolucijo".

Češle slab izgovor vpriče dejstva, da je bilo takoj drugi dan po potresu razglašeno obredno stanje po vsej potresni coni in da Korejci vse komunistične sploh niso mogli priti do orožja, če bi prav hoteli, ker so bili arzenali porpljeni.

Na drugi strani pa vlada izborna laže v svojih poročilih o številu žrtve in izgubah bojne mornarice. Vsa uradna poročila so uradna laži. Do 15. septembra so policijski organi še objavljali številke o porabljenih in selganih mrljih, potem pa so poročila prenehala, dašle danes niso pobrana vsa trupla. Glede Jokohame poročajo uradno, da je 30 odstotkov poslopj razdejanih, resnica pa je, da niti 10 odstotkov hiš ne stoji pokonci.

Poročil o izgubah mornarice sploh ni, znano pa je, da je Japonska izgubila najmanj deset večjih ladij in veliko število manjših, vsa z rezerva olja za mornarice je uničena, nabrežne utrube v Tokiju in Jokosuki so v rovalnih velikih številu letal in zrakovplovov je izgubljenih in tovarna za izdelovanje granat so porušene. Japonsko ljudstvo še Janes ne ve — ker ne sme vedeti — koliko škoda je naredil potres. Zunanji svet ve več in časoma bo vedel še več. Toliko slabše za tiranske japonske vladarje.

NOV ZAKON PROTI STAVKAM SE PRIPRAVLJA.

Tucson, Ariz. — (Fed. Press.) — Frank E. Curley, korporacijski advokat, ki je bil zaslovel ob časa znanega igsona rudarjev iz Bisbeeja, Arizona, med vojno, je dobil nalogo od Zveze ameriških odvetnikov, da izdela zakonski načrt za svezno industrijsko sodišče, ki ima biti bolj efektivno kot je silšno samozno sodišče v Kansasu. Curley pravi, da bo njegov načrt predložen kongresu in morda ga bodo poskušali urediti v svezno ustavo. Po tem načrtu bodo prepovedane vse stavke delavcev in vsi spori so imajo poravnati na sodišču.

KRVAVA STATISTIKA.

Chicago, Ill. — Žrtve avtomobilov v devetih mesecih tega leta v Chicagu: 517. Žrtve "domačega" žganja: 152.

VREME.

Chicago in okolice: V četrtak jasno in hladno. Lahki severni in severnozpadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 60, najnižja 53. Sonce izide ob 5:48, zalze ob 5:30.

V Nemčiji je izbruhnila civilna vojna.

Monarhisti so izvršili prvi oborožen napad v bližini Berlina, ki je bil zadušen. Bavarski diktator, ki se noče pokoriti diktatorju v Berlinu, je zagrozil socialistom in komunistom s uničenjem. Francozi so razglasili obredno stanje v Porenju. V Šleziji je zadivila guerilska vojna med junckerji in brezposelnimi delavci. Socialisti izstopijo iz vlade.

DIKTATURA V ŠPANJI JE POPOLNA.

Primorivera je odpravil zadnje znake civilne vlade. — Vojaške junte vladajo dešelo.

Madrid, 2. okt. — General Primorivera, predsednik direktorija, je danes odpravil vse "splošne svete", okrajne organizacije, ki so bile lokalne enote španske civilne vlade.

Primorivera je odpravil civilno guvernerje in občinske odbore v vseh mestih in vaseh, kar pomeni, da so zadnji znaki redne ustavne vlade izginiti v Španiji in vojaška diktatura je zdaj popolna. Vojaški častniki so nadomestili krajevne civilne organe in mesto občinskih odborov zdaj vladajo vojaške junte, ki so direktno odgovorne diktatorju.

Direktorij je tudi odpravil vsa civilna sodišča s ministertvom pravosodja vred in imenoval vojaška sodišča, ki bodo sodila brez porote. Kralj Alfons udano podpisuje vse odredbe.

MNOGO MRTVIH V NOVENM POTRESU NA JAPONU.

108.000 mrtvih v prvi katastrofi po uradnem poročilu.

Tokijo, 2. okt. — Oblasti so prejelo uradno poročilo o hudem novem potresu, ki je obkopal Taite in Formoso v soboto. Mnogo hiš se je podmo in hati se je, da je veliko število ljudi izgubilo življenja. Močni sunki so bili tudi v Šitaki na otoku Hondo, 80 milj južno-zapadno od Tokija.

Washington, D. C. — Tukajšnje japonsko poslanstvo je prejelo uradno poročilo, da število dosej znanih mrtvih vsled potresne katastrofe dne 1. septembra je 103.000; ranjenih je 125.000 in 235.000 oseb se pogreša. Potres in potar sta uničila 534.000 hiš in 1.068.000 oseb je spustilo Tokijo.

SLANA PRIDE TA TEDEK.

Čikaški vremenosloves Selby Maxwell napoveduje ostro slano konec tega tedna za severni Illinois, Wisconsin, spodnji Michigan, Ohio in nekatere druge države. Slana naredi veliko škodo cvetlicam, seljenjavi in sadju, ki je še zunaj.

socialistom in komunistom prirajati javne shoda in zatri je njihove časopise. Diktator je dejal pred reporterji:

"Jas ne poznam srednje poti med desnico in levico. Vsako socialistično in komunistično gibanje na Bavarskem mora biti uničeno; istotako ne sme biti priznanja versajake pogodbe, dokler ne Nemčija ne opomore gospodarsko, politično in finančno. Monarhija zdaj še ne bo proklamirana, toda monarhija raste in pride, kadar bo čas za to."

Dusseldorf, Nemčija, 2. okt. — Francozi so tu razglasili obredno stanje in prepovedali vsako zbiranje ljudskih množic. Francosko poročilo o nedeljskih izgredih v Dusseldorfu, ko so poranski separatisti izvali krvavo bitko, se glasi, da je bilo 10 oseb ubitih in 200 ranjenih.

Shod separatistov v Hamburgu je večraj končal s izgredi, katerih se bila ubita štiri osebe. Separatistična policija je bila napadena na vlaku, ki je vozil med Behnom in Dusseldorfom v angleški okupacijski coni, toda brez kakih hujših posledic.

SLIKE IZ NASELBIN.

Chisholm, Minn. — Ukvarjamo se z delom in tarejo nas vsakdanje skrbi, zato je potrebno, da si vsaj privoščimo malo zabave, da pozabimo na vsakdanje križe in težave. To je odločilo, da se članice društva Liliya v Vrtni šte. 322 SNPJ, sklenile privedi tistice edino za Slovence in Hrvatice v Chisholmu in bližnjih naselbinah. Zabava je združena z vinsko trgovijo. Kdor se želi pošteno zabavati in veseliti, naj se zamudi posetiti te izredne prireditve.

Viničarji in viničarke bodo strogo pazili, da se bodo občinski zakoni spojnjevali do pitnice. Kdor bo vseeno kršil občinske postavke, ga bodo šandarji odgnali pred strogega sodnika, ki jih bo sicer kaznoval pravično, tedaj pa tudi po velikosti njih prestopka. Za postrežbo bo vsestransko preskrbljeno. Rojak bo igral na harmoniko veselo poskočnico, tako da se bomo lahko vrteli stari in mladi. Lačnih ne bomo pozabili. Viničarke bodo pripravile orehove in rozinove pivčice, štrukle, krofe itd. Na miso bodo prihajale samo dobre reči. Za čajne bo pripravili sladek mošt, kava pa tudi ne bo manjkala. Vsega se pa ne sme povedati. Kajti če se zdaj izveste, kaj bo vse na mizi, ne bo najmanjše radevednosti, če manj pa presenečenj. Najboljše je, da sami pridete in se o vsem prepričate. Žal vam ne bo, ako se udeležite naše prireditve.

Veselica se vrši v dvorani Anton Mahnetova v nedeljo dne štirinajstega oktobra t. l. Začetek ob polosmi zvečer.

Vstopnina za moške je pet in sedemdeset centov, za ženske pa pet in dvajset centov.

Rojaki iz Chisholma in bližnje okolice udeležite se vinske trgovije v največjem številu! — Odbor.

Purglove, W. Va. — Delavske razmere so v tej okolici povoljne, ako se sodijo po delu. Dela se vsaki dan. Kdor želi hoditi pridno na delo, se nadela vsaki dan po lastni volji.

Društvo Slovenski Rožmarin v Star Cityju prav dobro napreduje. Skoraj na vsaki mesečni seji pristopi nov član. To društvo je bilo ustanovljeno v oktobru 1919 s šestimi člani, danes pa šteje okoli sto petdeset članov. Umrli so samo trije člani in ena članica. Prvi je umrl brat Lavrencij Zupan dne 20. februarja 1922. Na to sta umrli še en brat in sestra v tem letu in sicer dne drugega aprila je umrl brat, sestra pa dne devetega oktobra. Četrti je pa umrl brat Leopold Šajn dne 14. junija 1923. Ako vpoštevamo velike število članov, tedaj lahko rečemo, da pri našem društvu ni smrtna kosa kosila pogosto.

Dediščini pokojnih bratov in sestre je bila posmrtnina točno izplačana.

Iz tega lahko spoznajo rojaki, ki še niso člani Slovenske narodne podporne jednote, kako točno in redno posluje ta slovenska podporna organizacija. Slovenska narodna podporna jednota je prva podporna organizacija za nas Slovence. Veliko je še rojakov v naši naselbini, ki še niso člani Slovenske narodne podporne jednote. Zda se jim nudi lepa prilika, da pristopijo v Slovensko narodno podporno jednoto. Angleške podporne organizacije niso za nas Slovence, ampak za nas Slovence je samo Slovenska narodna podporna jednota kot podpornica ob času nesreče, boleznih, in svetovalka v težkih življenjskih položajih. — Poročevalec.

Carlville, Ill. — V dopisu, v katerem je bilo poročilo o pikniku z dne 2. septembra t. l., priobčenem v številki "Prosveta" z dne 12. septembra t. l., je bilo izrečeno, da je piknik izpadel v splošno nezadovoljnost, za kar gre hvala rojakom iz Carlville in Auburna. Pravilno se ima glasiti, da je bil uspeh piknika zadovoljiv, za kar gre hvala rojakom iz Carlville, Gillespeja, Wilsona, Virgena in Auburna. — Poročevalec.

Chicago, Ill. — Če bi rojaki radi vedeli, kako dobroga pastirja imajo katoliški rojaki v Chicagu, Ill., naj preberejo spodnje pismo, ki ga je pisal "pastir". Zavejajo se:

Župnija svetega Stefana, 1852 West 22nd Place, Chicago, Ill.

DRAGI FARANI: Letošnja kolekta za premog bo 16. septembra, t. j. 3. nedeljo.

Pri tej priliki sem primoran povedati to-le: 1. Minulo zimo nas je stal premog nad \$1,300.00. Kolekta za premog je pa znašala samo neka \$400.00. To kaže, da nad tisto šoš faranov ni storilo svoje dolžnosti in se je grelo celo zimo za žulje drugih. Si bil tudi teden izmed teh "amazancev"? — Če si bil, misli, da je to lepo? — Ni! Grdo je!

2. Prispevek za premog ni dar, temveč taksa, davek, katerega je vsakdo brez razlike DOLŽAN dati, in sicer vsakdo, kdor dela in zasluži, pa naj je to fant ali dekle, mož ali žena. Toraj zapomni si za leto in v prihodnje: prispevek za premog je davek, je dolžnost, katero mora izvršiti vsakdo, ki je faran te cerkve, toraj tudi ti in vsak član tvoje družine posebej, ki dela in zasluži.

3. Vsako leto sem žugal, da ne bom dal kuriti cerkve, ako ne bo dovolj kolekta, da se premog plača. Letos ne bom več žugal, temveč kar storil, ker bom primoran. Ko bo prišel mrzlega jutra v cerkev, pa te bo zeblo, vedi da je za "malo novaca — malo toplote."

4. To kolekto oznamim tako zgodaj, ker hočem, da daste vsi kolekto na EN dan, t. j. 3. nedeljo septembra. Silno veliko sitnosti in dela mi povzročajo oni, ki kolekto dajo pozneje. Danes že veš, da bo 16. sept. kolekta, deni na stran svoj prispevek takoj sedaj. Koverčice se bodo razdelile eno nedeljo prej, eno pa še temu pismu prilagam.

Toraj: 16. sept. 3. nedeljo je kolekta za premog. Vsakdo je dolžan dati, ker je to davek, toraj tudi ti!

ŽUPNIK

1. Imaj mesečnino za letošnje poravnano!

2. Si dal kolekto za jubilej!

3. Si dal svoj prispevek za semenlišče?

Če nisi dal, plačaj, kar si dolžan!

"Spominsko knjigo" si že kupil!

Pa to še ni vse. Skaza ima še druge težave, ki mislim, da so bržkone valed tega, ker je porabil preveč denarja s svojim obiskom v Rusiji. Kot sem slišal je bil tam. Bolševiki ga torej zanimajo in vsekakor bi se bolj ukvarjal z njimi, če bi ga kolekta še bolj ne zanimale. Zato pa toliko pritiska na svoje očišče.

S pozdravom! — A. H.

Chicago, Ill. (Predstava "Deseti brat") — Dramski odsek socialističnega kluba št. 1 J. S. Z. je zadnji nedeljo v dvorani Č. S. P. S. odprl nov sezono svojih predstav s "Desetim bratom". To je takozvana narodna igra, ki je že dobro znana našemu občinstvu; v zadnjih petih letih je bila menda trikrat na slovenskih odrih v Chicagu. Igra sama na sebi je zgrešena stvar: zelo nerodno znašene scene, ki so pobrane iz najboljšega Jurčičevega romana.

Gmotna stran prireditve je bila sijajna kljub lepemu dnevu, ki je vabil ljudi ven iz mesta na prijazno solnce. Dvorana je bila polna gledalcev, ki so se po igri zabavali s plesom do polnoči.

Glede moralna strani pa moram reči tole: Izvzemli par izjem niso bile vloge v pravih rokah. Izjema je bil sodrug Kobal, ki je dobro igral Kvasa. Sodrug Chas. Pogorelec v vlogi desetega brata je bil sicer dober v kretnjah in govorjenju, toda njegova postava ne odgovarja koščenu Martinu Spaku, kakršnega je ustvaril Jurčič. Krjavelj (sodr. Braš) je bil tudi prilično dober, ravno tako Marijan (sodr. Rajar). Drugi igralci, med katerimi je bilo le par starih diletantov, so izvršili svoje vloge po navadi. Sodrug Lotrič je igral Dolefa izborno, ikoda je le, ker po svoji postavi ni bil za to vlogo.

Slabo, zelo slabo so se pa obnesle igralke. Manica (gd. Mae Kováč) je bila pretiha in lesena skozinokoz. Kdri ni za na oder, ni, pa ga še tako sili in obdeluj. Čemu mučiti dekleta s stvarjo, za katero nimajo najmanjšega talenta? Sama dobra volja še ne pomaga. To velja tudi za ostale igralke, ki smo jih videli v nedeljo na odru. Rečijo je bila v dobrih rokah, toda rešer ne more delati žudežev, če nima sposobnih moči. Na odru smo videli večidel nove, mlade moči. Bila je poizkušnja z novimi diletanti. U-pajmo, da se v bodoče te popravi in da bodo nekatere te moči na predovale.

Ker se grajamo, je treba še pokazati seenerje v 4. dejanju. Ste na Krjavljeve kočje sredi odra vendar ne sme segati tako daleč na spredaj, da zakrije polovici občinstva pogled v sobo, kjer se odgra-

va važen prizor. Polovica dvorane na levi strani ni videla, ne slišala, kaj se je godilo in govorilo v Krjavljevi koči videla je le Krjavljevo kozo. In to ni bila prva napaka pri tej igri. Tudi prej se tako delali. — Kritik.

West Allis, Wis. — Prav nič veselega nimam poročati, pač pa žalostno. Dne 25. septembra, nekako ob desetih zvečer sem dobil brzojav iz Sheboygana, Wis., od policije, naj pridem tja, da so tam našli v reki mrtvo truplo mogočega bratrance Jerneja Oblaka. Kako je utonil, je težko reči, vse mogoče je, da je bil izvršen roparski napad. Odsel je od doma, kjer je imel spalno sobo v soboto dne 15. septembra proti večeru. Pobrjal je svoje perilo, da ga odda v pralnico (kam, ne vem) in odšel k večerji, kamor je običajno hodil na hrano. A tja ga ni bilo več.

Vprašali so kajpada, kje je bil tisti večer. Vprašanje pri tem nastane, kje je bil tisti večer. Morda je kakemu rojaku v Sheboyganu znano. Kolikor sem mogel izvedeti od policije, so našli dne 18. septembra njegovo pokrivalo in suknjo od teki. Policija je torej pričela sumiti na umor ali samomor. Voda je prinesla njegovo truplo na površje dne 25. septembra. Imel je razbito glavo ter zdrobljeno levo roko in nogo. Po tej reki vozijo tudi parniki in vse mogoče je tudi, da ga je poškodoval kak parnik, kpr truplo je bilo v vodi 10 dni in težko je soditi, kako so bile rane prizadane.

Pokojujnik je bilo doma iz fare Lučine, občina Trata na Goranjskem. Tu zapušta štiri bratrance in sestrično, v starem kraju pa sestro. Bil je dobro poznan pri rojakih v več krajih Združenih držav, zlasti pa po Michiganu, kjer je delal po železnih rudnikih veliko let in mu je tudi nekoč zlomilo nogo. Ravnotake je bil pri rojakih skoraj po vseh mestih v državi Wisconsin. V Ameriki je bival še 23 let, neoklenjen. Star je bil 44 let. Pred štirimi leti mu je umrl oče, mati pa še paprej. Imel je prihranjenega nekaj denarja, iz katerega bodo plačani pogrebni stroški ter bo še sestra v starem kraju kaj dobila. Pri podpornem društvu, kolikor je meni znano, ni bil nobenem.

Zahvalim se rojakom v Sheboyganu, ki so pripomogli, da so spoznali truplo umrlega. Lepa hvala Jer. Bogataju za obvestilo.

Vsi rojaki, ki še niste pri nobeni podporni organizaciji, pristopite. Ne odlašajte do jutri, ker mogoče bo prepozno. SNPJ. je vam na razpolago po vseh Zedinjenih državah.

Naj bo pokojniku lahka tuja zemlja. — Jacob Oblak.

SEATTLESE UNIJE V BOJU Z AMERIŠKO DELAVSKO FEDERACIJO.

Portland, Ore. — William Z. Foster, ki je voditelj najradikalnejše struje med delavstvom, ima vsakčasa priti v Portland, kjer se osebno vdeležuje boja za obstanek seattleškega osrednjega delavskega sveta. Poster je poprej bival v Seattleu. In čeprav ne bo na konvenciji Ameriške delavske federacije kot delegat, se bo vendar osebno vdeležil boja, ki ga ima izvesti seattleški delavski svet.

Svet je imel dvodnevno obravnavo pred izvrševalnim odborom Ameriške delavske federacije. Njen predsednik Samuel Gompers je igral važno vlogo na teh sejah. Ali izvrševalni odbor ne more preklificati poslovilnice seattleškega delavskega sveta brez akcije organizacijske konvencije. Treba bo najmanj dva dni časa na konvenciji za izravnanje seattleškega boja.

Tajnik izvrševalnega sveta narodnih in mednarodnih unij v jeklarski industriji William Hannon je izjavil, da ima načrte za izvedbo kampanje, ki bo stremila za organiziranje 350,000 delavcev v jeklarski industriji. Ta kampanja bo zahtevala najmanj en milijon dolarjev izdatkov, ki jih bodo plačale razne mednarodne unije.

Vse delavske unije, ki so pridružene Ameriški delavski federaciji, bodo podpirale akcijo med jeklarji, in še najmanj 100 organizatorjev bo poslanih v jeklarske okraje v prihodnjih par mesecih, je rekel Hannon. Kampanja se bo nadaljevala, dokler ne bo industrija v resnici na podlagi osemurnega delavnika, in dokler ne bodo jeklarji od prvega do zadnjega organizirani.

Narodite se in širite svoje glasilo "Prosveta".

SEJE IN SHODI.

Gary, Ind. — Posviljem člani društva "Nova Svoboda", šte. 271 SNPJ, da se udeležijo seje, ki se bo odvijala v navadnih prostorih dne sedmega oktobra t. l. Na dnevnem redu so važne točke. Rešiti imamo splošno glasovanje glede tiskarne in sirolišnice. Razpravljali bomo o inelativnih predlogih glavnega odbora, po katerih naj se spremeni nekaj točk v sedanjih pravilih, ker je spreminitev absolutno potreben.

Na septembski seji je bilo sklenjeno, da naše društvo privedi veselico v novembra v korist društveni blaginji. Prihodnja seja bo o tem napravila definitivne zaključke, kako in na kateri dan naj se vrši veselica. Društvena blaginja je zelo iscrpana in za to je dolžnost vsakega člana, da se to sejo udeleži. Na seji bodo sprejeti predlogi, po seji je pa preprosto dogovarjali. — Tajnik.

Milwaukee, Wis. — Posviljem člani društva Venera, šte. 192 SNPJ, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje dne devetega oktobra t. l. ob 7. zvečer. Na tej seji bomo razpravljali o važnih zadevah in važno je, da se vse članice brez izjeme udeležijo te seje. Posebno pa opozarjam tiste članice na to sejo, ki redko zahajajo k sejam. Nikakor ni pravilno, da vedno enainštete članice prihajajo k sejam in delajo v korist društva in jednoti.

Sestre v skupnem delu je moči Zavedajte se teh besed in pridite vse do zadnje na prihodnjo sejo. — Julija Zajc, tajnica.

Butte, Mont. — Naznanjam članom društva Slov. Hrv. Slova, šte. 207 SNPJ, da se bodo vršile društvene seje ob vsaki prvi spremembi delovnega časa v mesecu (change day) ob dveh popoldnih v novi dvorani S. F. T. Hall na 625 East Galina St. Vsak član naj si to naznanilo zapomni, da ne bo vselejje kritike. — Joe Butina, tajnik.

Virginia, Minn. — Naznanjam vsem članom našega društva št. 215 SNPJ, da se v poihem številu udeležijo prihodnje redne mesečne seje. Na tej seji bo stari član brat J. F. predložil precej zanimivo stvar v korist društva. Za to opozarjam člani, da se udeležijo prihodnje redne mesečne seje v poihem številu. — Tajnik, (2x-3-10)

Louisville, Ohio. — Opozarjam člani društva "Proletarec", št. 37, da se udeležijo vsi prihodnje seje dne edentadajstega oktobra ob dveh popoldnih. Voliti imamo novega tajnika. Kdor se ne bo udeležil seje, bo kaznovan po pravilih. Braje, bodimo skloni, kajti veliko dela nas čaka, katerega moramo izvršiti, če hočemo napredovati. Z bratskim pozdravom! — John Ribich.

Reitz, Pa. — Opozarjamo člani društva "Mladi Slovanci", št. 398 SNPJ, da se vsi udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila drugo nedeljo v oktobru. Prihodnje je ob dveh popoldnih. Rašiti imamo dosti važnih stvari v prid društva in obenem bomo volili novega tajnika, ker sem prisiljen pustiti tajništvo. Nadzornike posviljam, da pridejo pregledati knjige in vse uredimo predno jaz odidem tajništvo. Poleg drugih važnih točk bo na dnevnem redu tudi glasovanje o zavetišču in tiskarni. To vprašanje je predloženo članstvu na splošno glasovanje. Važno je torej, da pridete vsi k seji in glasujete vsak po svojem prepričanju. Bratski pozdravi! — Martin Zalar, tajnik.

Boltvar, Pa. — Brate in sestre društva "Jelenci", št. 449 posviljam zdajkrat, da se udeležite: bolj redno seji društva kakor ste si jih dosedaj. Zadnji mesec celo nismo mogli odbravati seje, ker ni bilo navzočih dovolj članov društva. Zelim in upam, da se lahko uredite eno ur vsaki mesec. Če moramo odborniki izpolnjevati svoje dolžnosti napram društvu, zakaj bi jih ne izpolnjevali tudi člani. Vi vsi imate ravnotako dolžnost izpolnjevat društvena os. jednotina pravila. Od 9. pa do 27. septembra sem čakal, pa mi še niste vsi plačali assessmenta. Kaj vendar mislite, člani! Ali menite, da nimam nikakega drugega dela kot čakati, kdaj se bo kdo domislil in plačal assessment. Pomislite, da jas moram poslati na glavni urad assessment do 25. v mesecu. Ta dan je zadnji čas, pa vseeno mi niste izročili vsi.

Sedaj pa bom postopal po pravilih in se ne bom osiral na to, kako kdo grdo gledal, temveč postopal proti vsakemu po pravilih, kdor ne bo izpolnjeval svoje dolžnosti. Sploh pa mi je dosti tega in če nisem za članstvo, si omo lahko izvolim drugega tajnika ter poskušati, če bo morda kdo drugi čakal na posamezne člani, kdaj bodo plačali prispevke. Vsak naj skrbi da redno izpolnjuje vse dolžnosti, plačuje assessment redno in prihaja k sejam, da ve, kaj društvo sklepa.

Assesment sem moral držati radi neplačila članov do 28. v mesecu. A to je bilo zadajkrat. Najboljše je, da pridete plačati na sejo. Cimprej plačate, boljše za vas in za mene, da mi ni vedno treba do zadnjega čakati. Društvenega denarja tudi ne morem dolgo časa držati pri sebi, kajti danes so slabi časi. Dala se slabo in tako človek nikdar ne ve, kdaj je lahko okraden ali se zgodi kaj drugega. Kaj bi pa potem pričeli, če bi se zgodilo kak nesreča in bi denar društva ne bil odposlan.

Pozdravi! — Frank Kot, tajnik.

Chicago, Ill. — Člani društva "Francisko Ferrer", št. 131 SNPJ, opozarjam, da se prihodnje seje, ki se vrši dne 5. oktobra v navadnih prostorih in ob navadnem času, prav gotovo udeležite. V sporodu je več zelo važnih stvari, o katerih je dobro da se malo pomenimo. Hudečevalo se bo tudi glasovanje splošnega glasovanja št. 3 ter vsilnice k veselici, katere prizide naše društvo na večer 28. novembra t. l. v prostorih SNPJ, 2657 S. Lawndale Ave. Na zadnji seji je bilo namreč sklenjeno, da je razpise v novembra izredna naklada šec na člana za pokritje veselišnih stroškov, vsak pa dobi vsilnico brezplačno. — Toraj, pridite na sejo, da iste prejmete! — Stanjo Zela, tajnik.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Glavni Stan: 2687-88 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor: UPRAVNI ODSEK: Predsednik Vincent Cinkar, podpredsednik Andrew Vidrih, R. F. D. 7, Box 51, Johnston, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolnišnega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jože Zvertnik, upravitelj glasila Filip Godina. POLOTNI ODSEK: John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelensnikar, Box 278, Barborton, Ohio, Fred A. Vidar, Box 673, Ely, Minn., John Terrell, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill. BOLNIŠKI ODSEK: OSREDNJE OKROZJE: Blas Novak, predsednik, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZVODNO OKROZJE: Joseph Ambrožič, Box 286, Moon, Run, Pa., John Grelaj, 14821 Papper Ave., Cleveland, O., Anton Sular, Box 104, Gros, Kans., za severozpad. Max Marc, Box 166, Bull, Minn., za severozpad. Mike Zugel, 6453 S. Winchester St., Murray, Utah. ZAPADNO OKROZJE: Nadzorni odbor: Frank Zalta, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Frank Somrak, 2817 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6404 St. Clair St., Cleveland, Ohio. Zdržitveni odbor: Predsednik: Frank Aleš, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., John Ovan, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Jos. Skuh, 6404 Orton Ct., Cleveland, Ohio. VARNOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Av., Cleveland, O. POZOR!—Korespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na poslo gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOPRE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vedno se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse politične glade posiljanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaltu, predsedniku nadzornega odbora, šifra naslov je sgraj. Vsi prisrivi na gl. poradni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, nanašanja, spisa, naročila in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAZANALO IN ŽARVALA.

S tušnim srcem naznanjam rodnikom, znancem in prijateljem po širni Ameriki žalostne vesti, da je preminul nesrečne smrti naš oče oziroma soprog

Pokojujnik je bil doma iz Smartne pri Litiiji, rojen 15. mares, 1890, star 33 let. V Ameriki je bil od sept. 1913. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu dne 12. sept. t. l. na pokopališču v Springdale, Pa. Pokojnik je bil naprednega mišljenja in priljubljen pri ljudeh v obče. Bil je član društva "Planinski orol" št. 365, S. N. P. J. v Russellton, Pa., in član U. M. W. of Amerika, obe društvo in lokalne organizacije so mu podarili na njegovo krsto krasna venca v zadnji posdrav in ga spremlili na pokopališču v obilnem številu, za kar se jim prav prisrčno zahvaljujem. Lepa hvala članom društva št. 419, S. N. P. J. iz Harwick, Pa., za vdeležbo pri pogrebu. Moja iskrena zahvala njegovemu bratu Franku Pangere in njegovi soprog, Ignacu Fiere in soprog, John Bixjaku in soprog, John Primožiču in soprog in vsem članom, znancem in prijateljem, kateri so me tolažili ob moji žalostni uri nesreče in spremlili mojega dragega soproga k zadnjemu poitku. Tebi dragi nepozabljeni moj soprog in oče, dveh še nedoraslih otrok v starosti prvi 2 leti in 2 meseca in drugi 9 mesecev, želimo, počivaj mirno, zapustil nas si v boli jadni in odšel si od nas za vedno, ali spomin na Te bo ostal zavedno v naših srcih, lahka naj ti bude ameriška zemlja. Žalujoči ostali: Mary Pangere, soproga Raymond in Stefanija, otroka, v Curtisville, Pa. Frank Pangere, brat, v Harwick, Pa. Mati in ena sestra v starem kraju.

JOSEF PANGERO.

Pokojujnik je šel od doma dne 9. sept. t. l. na sejo društva št. 365, S. N. P. J., zdrav in vesel, nič slabelega sluteč, po seji vrnil se je proti domu, se je vstavil pri prijatelju Ignacu Fiere v Curtisville, Pa., in ko se je vračal domov od prijatelja podavil roko v pozdrav, da gre domov k ženi in otrokom, je komaj preteklo za tem 15 minut, ko pridejo detektivi v stanovanje brata Ignas Fiereta uprašat, ako pozna tega mrtvega človeka, ki leži zunaj pred hišo, na kar so oddali vsi iz hiše gledati in na čudo videli so, da je to sobrat Joe Pangere. Bil je mrtev. Morilec neki Italijan mu je zadal šest ran x

NAUCITE SE ANGLEŠKO

Mi vam nudimo govorniki, štiti in plačati angleški jezik potom počto v kratkem času. Da vas pripravimo vam posiljamo na pokopališče eno nalogo, Enajste anglešine vam v korist. Ne odlašajte temveč pridite takoj v našo šolo. Naloga "Slovensko-Angliška šola", 2657 W. 26th St., sor Millard Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

PRODA SE štirisobna hiša

in prodajalna s kendljem, smodkami, cigarete, kolske potrebščine in drugo. Prodajalna se proda za \$975. Za hišo pa \$4400. Oglasite se pri lastniku na 5113 So. Lawndale Ave., Chicago. (Adv.)

POZOR KOVAČI!

Na prodaj je kovačnica in dvonadstropna šest sobna hiša, v kovačnici je vse potrebno orodje in stroji, električna razsvetljava v hihi in kovačnici, kovačnica je iz opeke sezidana. Dve štali za konje ali krave, garaža za avtomobile, 4 stavbišče (lote) zemlje. Vse to se nahaja v sredini malega mesta Youngstown, Pa., v bližini ni nobenega kovača in hiša, ter kovačnica stoji ob glavni cesti, ki se imenuje Lincoln Highway. Lepa prilika za kovača, katerega veseli delati na svojem. Dela je vedno dovolj. Proda se vse skupaj ali pa samo kovačnica in orodje. Če se kdo zanima zato, naj se priklasi osebno ali pa naj mi piše za pojamila na naslov: Joseph Arch, P. O. Box 172, Youngstown, Pa. (Westmoreland Co.) (Adv.)

CUNARD

V JUGOSLAVIJO V 9 dneh na morjih velikih, ki vodijo vsak teden. AQUITANIA.....45,647 ton MAURETANIA.....30,704 ton BERENGARIA.....32,022 ton. Prijazno kabine so tretjeje krasna postelja s f. 4. 6 posteljami. Krasna kuhinja, badilica in polnopravna kuhinja. Potrebno premoženje nadzoruje. Naboljše kot pri nobenem nadzorju. Naboljše kot pri nobenem nadzorju. Naboljše kot pri nobenem nadzorju.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNJE JEDNOTE
 LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNJE JEDNOTE
 Cene oglasov podgovora. Rokopisi se ne vračajo.
 Naročnina: Zedinjene države (vključno Chicago) \$5.00 na leto, \$1.50 na tri mesece, \$1.25 na tri mesece; Čehoslovake \$5.00 na leto, \$1.50 na tri mesece, \$1.25 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.
 Naslov na vsa, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
 2857-59 So. Lawrence Street, Chicago, Illinois.
"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovene National Benefit Society.
 Owned by the Slovene National Benefit Society.
 Advertising rates on application.
 Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.
"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglasu n. pr. (Avgusta 31-23) poleg vsakega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Naprej za petdeset tisoč članov!

Ako bodo bratje in sestre tako vrlo agitirali za naraščaj slovenske narodne podporne jednote, kot dozdej, tedaj bo Slovenska narodna podporna jednota štela ob svoji dvajsetletnici petdeset tisoč članov v mladinskem oddelku in oddelku za odrasle.

Prepričamo se, da je Slovenska narodna podporna jednota hitro napredovala v članstvu, ako pogledamo nazaj v njeno zgodovino. Pred osem leti je štela Slovenska narodna podporna jednota približno toliko članov, kot druge starejše organizacije, ki so bile ustanovljene pred njo. Takrat jih je nekako dosegla v številu članstva. Od tega časa naprej se je število njenega članstva rapidno množilo in sedaj šteje v oddelku za odrasle okoli dva in trideset tisoč članov, v mladinskem oddelku pa okoli petnajst tisoč članov. Skupaj sedem in štirideset tisoč članov.

Se tri tisoč članov je treba v mladinskem oddelku in v oddelku za odrasle, da bo Slovenska narodna podporna jednota štela petdeset tisoč članov v obeh oddelkih.

Povedali smo že nešteto krat, da ena sama ali par oseb ne more ustvariti take velike organizacije v kratkem ali dolgem času. Slovenska narodna podporna jednota je sprejela prva demokratične principe. In to je dalo tisti impuls bratom in sestram, ki je potreben na agitaciji in pri organiziranju mas, da se dosežejo uspehi. Ze njeni ustanovitelji so spoznali resnico, da mora nova podporna organizacija biti prava ljudska organizacija, ako hoče vsebovati tisto privlačno silo, ki je potrebna, da se organizacija razvija nevdržema naprej. Bratje in sestre, ki so se ji pridružili po njeni ustanovitvi, so pa od leta do leta razvijali osnovno misel ustanoviteljev in jo spopolnjevali, da je odgovarjala razmeram in duhu časa. To je misterij, ki pove, zakaj se je Slovenska narodna podporna jednota hitro razvijala in se še razvija.

Demokracija se lahko zmoti, pa tudi lahko popravi. Članstvo ima moč, da svojo organizacijo vodi tako, kot zahtevajo njegovi interesi in potrebe. Svojo voljo izraža s splošnim glasovanjem in inicijativnim predlogom in po svojih zastopnikih na konvencijah. Članstvo Slovenske narodne podporne jednote se je dozdej poslužilo teh sredstev za razvoj svoje organizacije v polni meri. Uvedlo je nove točke v pravilih, popravilo stare ali jih je pa zavrglo. Delalo je tako, kot so zahtevale njegove koristi.

To delo članstva pokazuje, da zna članstvo Slovenske narodne podporne jednote voditi svojo usodo, a ob enem graditi najmočnejšo slovensko podporno jednota. V minulem mesecu so se društva Slovenske narodne podporne jednote pomnožila za pet. Slovenska narodna podporna jednota šteje pet sto aktivnih društev. Novih članov je pristopilo v minulem mesecu pet sto v oddelku za odrasle in tri sto v mladinski oddelku. Ako bo Slovenska narodna podporna jednota še skozi štiri mesece zaznamovala tak napredek, tedaj bo štela petdeset tisoč članov v obeh oddelkih, preden bo stara dvajset let.

Slovenska narodna podporna jednota ima tudi svoje nasprotnike, odkrite in neodkrite. Odkar je bila Slovenska narodna podporna jednota ustanovljena, so ji skušali njeni nasprotniki škodovati. Med tem ko so nekateri nastopali odprto in kazali svoje sovraštvo do nje javno, so se ji drugi dobrikali in ji "svetovali", kaj sme storiti in kaj naj opusti, da bo še hitreje napredovala. Članstvo je znalo še vedno in pravočasno ločiti dobro od slabega, in tako ji niso mogli škodovati ne odprti in ne prikriti njeni nasprotniki.

Slovenska narodna podporna jednota je šla naprej svojo pot. Iz malega deteta se je razvila v orjaka, ki postaja od dne do dne silnejši in krepkejši, ki še ni dosegel svoje popolnoma razvite moči, ampak to svojo moč še razvija.

Bratje in sestre! Tri tisoč članov manjka v obeh oddelkih, da bo Slovenska narodna podporna jednota štela petdeset tisoč članov. Na tisoče Slovencev je še v Ameriki, ki bi se radi pridružili taki podporni organizaciji, kot je Slovenska narodna podporna, ako bi vedeli, da vprav ta organizacija ima take principe, kot jih sami nosijo v svojih arhivih. Dosežite te rojake, seznanite jih s principi Slovenske narodne podporne jednote in Slovenske narodna podporna jednota bo pred svojo dvajsetletnico štela petdeset tisoč članov v obeh oddelkih!

Governor Oklahoma v boju proti klanu.

(Po Aldrichu Blacku.)
 V kapitolu je mirno. Ze nekaj ur zaslišajo governor Walton sinobolovce. Osebnost jih zaslišuje in pomagal bi rad vsem. Monotonost mirnega uradnega poslovanja je prekinjena s naznanilom: "Odbor odposlancev in Henriette keli zaslišanje, governor!"
 Izvrševalni vodja države Oklahoma se rahlo nasmehne, vstane in prijateljski seže v roko odposlanecem — duhovnu, nabelniku policije in spoštovanemu trgovcu. Odposlanec pričejo izpovedovati svojo zgodbo. Ljudstvo in Henriette je ugroženo od kukukskov. Celo število pobojev in napadov je bilo še izvršeno. Nekdo je bil ubit. Polofaj je...
 To prekine governor izpovedovanje: "Dovolj sem slišal. Državska nasilja morajo biti ukonjena v Oklahomi. V petih minutah izdam odredbo, ki bo držala okraj Okmalice v prekem sodu."
 Odbor odposlancev je presenečen. Časopisje Oklahome, še od nekdanjega sovražnika Waltonu tuli valed Waltonovega zasmehljivega nastopa proti kukuksom. Governorjevi prijatelji so razburjeni. "Jask je storil napako," si govorijo.

Oklahomejanci še vedno govorijo o "Jackovih napakah", a še jih vprašajo, ti bodo odgovorili, da ga imajo radi prav valed "napak, ki jih je storil". Res, baš "napake" povzročajo mladega governorja. To je poseben Waltonov način, hitro odločitev za strahen napad na sovražnika, sunek radi katerega so presenečeni prijatelji in sovražniki. Med pa griz po peje, je pravilo Waltona.

V vojni proti klanovcem, ki sedaj veje preko Oklahome, se cepi prebivalstvo na dvoje. Akademski diskusiji ni, odkar so prišli nasilja. Mladi 20- in 30-letniki policijskega sodišča je bil prijet na nekem glavem križišču v Tulsa. Napadla ga je družba, ki bila in teško potokla. Četa so bile poslano v Tulsa. Governor je kot gluha na vas priporočila, ki so mu jih navstovovali, naj odredi preiskavo po civilnih oblasteh. "Naj občutijo v Tulsa vojno pravo," je bila njegova odredba generalnemu pobočniku. "Tulsa je gnila. Tam ni civilnega prava, samo klanovsko pravo je tam. Zakaj bi izgubljali čas?"

Njegova načna bojevanja ni, da bi se posluževali civilnih oblasteh. Kar preakošil je ograjo in morda dva hkratu. To je njegov način. Prekošil je prve in druge postojanke in presenetil sovražnika s bojem iz lica v lice, prav med zidovi sovragove trdnjave. In še nobene bitke na ta način ni izgubil. Nekateri pravijo, da je to pripisati sili, ki ga je privedla do te stopnje, drugi pa trde, da je to nadarjenost, ki mu služi.

Še ob nobeni priliki se ni Walton prizadeval biti kak smatstvenik v politiki. Sam priznava, da ni "učen". Njegovi nasprotniki mu predbacivajo, da še nikdar v svojem življenju ni bral "resne knjige". Gotovo je tako, toda njegovi prijatelji se radi tega ne vznemirjajo. Precej življenjskih izkušenj ima governor Walton iz vsakdanjega življenja. Kot strojevodja in železniški sprevoznik se je učil spoznavati ljudi. On lju bi reveže. Če je šlovek osto obubožal, mu rečejo v Oklahomi: Obišči Waltona. In on, če bo mogel, bo pomagal, pa pri tem ne bo vprašal, kakaga političnega pripranja je obubožanec. Uradno je Walton demokrat, toda v tej državi ap vrste socialistov in republikanov, ki so ga volili.

Governor je zdaj zaposlen v največjem boju. Ze dve leti je živel Oklahoma pod oblaki, gostim mrakom "nevidnega cesarstva", katero je poveljevalo šerifom, državnim pravdnikom, sodnikom, porotnikom, izganjalom državljane, jih tlačilo, druge pa povzdigovalo. Nekateri so bili za to, da bi pustili klanovce pri miru v njih razvoju, a tisoči državljanov so močile gledali naraščanje moči klana in stopnjevale kršenje njih svobodin.

Take razmere pa ne morejo vladati v Oklahomi, kjer imajo ljudje pravico do lastne inicijative, izboljšavanja razmer in prostosti. Dne 14. avgusta je governor Walton poslal čete v Tulsa. "Veliki Zmaj" in neki "Titai" sta bila zaprta pod obtožbo nasilstev. Štirje klanovci so izpovedali o nasilnem nastopanju proti neoboroženim mirnim državljanom in obsojeni so bili vsak na dve leti zapora v državno ječo. Mnogo dru-

gih so prijela distriktna sodišča. "Nevidno cesarstvo" je naznanilo, da bodo vse maskirane parade in shodi odlošeni in ognjeni križi, ki so izvalino fareli ponekod celo s stroh sodišč so bili uničeni. Walton jih je uničil.

Osebnost je governor Walton prava prikazen pljudnega gentlemana. Nastane pa lahko silen nasprotnik. Bena s kopico otrok bo prej izprosila pri njem osvoboditev za svojega moža kot najstranejši politični zagovornik in najsvijačnejši pravdnik. V resnici, kjer apelira uboštvo, tam se Walton ne more ustavljati.

Kmalu ob početku svoje administracije je razglasil, da bodo preklicane vse smrtno obsodbe med njegovim uradovanjem. Cel vihar se je vzdignil radi tega proti njemu, a on ni odnehal. Tako je zoper pridobil javnost na svojo stran, ko je spiral na predsednika Hardinga, naj izpusti politična jetnike. "Tu je pisano, zdaj pa tulite", je rekel, ko je objavil svoje odredbe. In časopis so tulili. Zopet je Walton napravil "napako".

Njegova simpatija do farmarjev in mesdnih delavcev države je skoraj patetična. "Ne morem dati vsem dela", bo rekel, in politične ter industrijalne reforme so tako počasne. Kaj naj naredim? Mnogo je ša storil za delavstvo med svojo administracijo. Zlasti mnogo je storil na sadršenem polju dobili so protidiskriminacijski zakon, prvotratne trane komisije in zadrage naraščajo v velikem številu.

Največ zabava al governor Walton privoščil s sbljanjem kal in oklahomakega časopisja. Ali nikdar ne odreka korumpiranemu časopisju zaslug, da je prav z njega pomočjo postal governor. Skozi leta je Walton pobijal časopisje in časopisje je pobijalo njega, a Walton je vedno smagal.

Njegovi naprijatelji imajo John Calloway Waltona za navadnega politikarja, korumpiranega mašinskega politika, hipokrita in nemožnansko orodje v rokah nekaterih mož, ki se vzpeli v politiki in ki imajo "governorja Jaska" za champions na polju politične svobode in demokracije, katerega kopito je Rooseveltovo, a njegovo srce kot srce Lincolna.

Borba v Oklahomi pa traja dalje.

JAVNA GOVORNICA.
 Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosveta.

Breesy Hill, Kans. — Kapitalističen sistem je ta, da si vsaka zavedna oseba želi izboljšati svoj položaj na eden ali drug način. Posamezniku se je nemogoče otrestiti kapitalističnega jarnja, za to se je treba organizirati za izboljšanje sedanjih razmer. Ker se Slovenci ta resnice precej dobro zavedamo, je bila sklicana splošna seja dne 23. septembra v Frontenac, Kans., da se ustanovi za Slovence potrebni pogrebni zavod.

Ta seja je bila ustanovna in udeležba je bila dokaj polvilna. Nastopilo je več govornikov, ki so dokazali, kako nas izkoriščajo privatni pogrebni pri vsakem pogrebu. Zakaj naj bi še nadalje podpirali privatne podjetnike, ko lahko ustanovimo svoj zadrzni pogrebni zavod? Vse, kar potrebujemo, je to, da združeni nastopimo; in prišli bomo do svojega cilja brez velikih poteškoč.

Na prvi seji je bilo sprejetih več važnih predlogov. Ob enem je bilo sklenjeno, da se vse potrebno uredi za poslovanje, ko se prihlasi zadosti veliko število delničarjev.

Sprejeto je bilo, da se plača pet in dvajset centov pristopnina na vsako delnico, da se krijejo prve potrebe. Delnice so po deset dolarjev. Zaključeno je bilo, da se vsakemu, ki prekrbi ali plača pogreb, vpiše eno delnico, ali se mu pa izplača kot nagrada deset dolarjev.

Apelira se na vsa društva SNPJ v okrajih Crawford in Cherokee, da po zaključanju redne društvene seje vsi člani razpisavljajo o tem zadrženem podjetju. Vsako društvo naj izvoli dva člana, ki naj gresta po svojem okrožju takoj na delo in skušata pridobiti vsako osebo ne glede na narodnost, da kupi po eno delnico. Kdor nima desetaka, bo plačal ob prvi priliki. Vse nabrani denar naj se začasno nalohi na kateri spanesljivi banki.

V nedeljo dne osem in dvajsetega oktobra se vrni zopet skupna seja v Frontenacu v navadnem prostoru. Začetek seje točno ob dveh popoldne. Te seje naj se udeleže vsi nabiralci delničarjev, kajti vsak bo poročal, koliko delničarjev je pridobil in koliko delnic prodal. Ako bo nabranih deset tisoč dolarjev, tedaj se bo na omenjeni seji izvolil upravni odbor. Uredilo se bo vse potrebno, da se lahko prične s poslovanjem.

Ako pomislimo, da živi v dveh tujakajnjih okrajih približno okoli tri tisoč Slovencev, tedaj lahko trdno upamo, da dobimo tisoč delničarjev, ki bi vplačali po deset dolarjev, kar zadostuje za začetek. Vsi na sejo dne osem in dvajsetega oktobra v Frontenaci — Jacob Ark, začasni zapisnikar.

St. Louis, Mo. — V Ameriki postoji več organizacij, ki se združujejo v raznih federacijah. Največ je pridruženih Ameriški delavski federaciji, katere predsednik je Samuel Gompers. Skoraj vsaki dan mi pripovedujejo člani Ameriške delavske federacije, da je to najboljša federacija v Ameriki. Take člani in simpatizarje more šlovek res žaliti, da oni sami ne vedo, kaj njih voditelj misli in dela, kaj sama država misli in dela. Oni res vidijo samo na eno oko in ališijo na eno uho. Kaj njim mar, samo da so člani.

Meteoriti.

Alli je naša vlada pretrgala diplomatske stike s Španijo, ko je španski diktator vrgel parlament na smetišče in pokazal dve debeli figi demokraciji!

Kaj še! Ameriški poslanik v Madridu je javil domov, da Španija že 25 let ni imela tako dobre vlade. Kaj takega ni javil naš poslanik v Petrogradu, ko so pred malo manj ko šestimi leti ruski delavci in kmetje uvedli svojo diktaturo.

Vse to pomeni: diktatura je all right in bošja stvar, če privatni kapital diktira — hudil pa je, ako diktirata delavec in kmet. Kdor ima mošgane, naj misli!

V socialistični državi Nevadi (v Združenih državah) je bilo lani poročanih 935 parov, ločenih pa 1026.

(Taka država mora biti socialistična, kajti po mnenju nazadnjakov je socializem tista pošast, ki ruši dom, družino in zakon!)

V Aziji je našla ameriška ekspedicijska okamenice (fosile) dinosavrovih jaje, ki so bila izvalena pred deset milijon leti, kakor trdi slavni ameriški biolog in paleontolog Henry Fairfield Osborn.

Deset milijonov let! In še to ni nič! Najnovejša trditve je, da naša zemlja stara dve milijardi let. Precej vode je poteklo in morje od začetka do "ustvarjenja" svete pred šesttisoč leti kot nli sveto pismo!

Kaj si mislite o šloveku, ki se s silo polasti hrama svojega pšasa in potem zapove sosedu: "Plačaj petdeset dolarjev, če češ, da se umaknem od tu." Sosed, ki si drugače ne more pomagati, plača denar. Zilkovec pa vrne sosedu deset dolarjev, rekoč: "Z željo, da boš moj prijatelj, ti poklanjam ta denar, katerega lahko denoč kamor češ."

To je naredil Mussolini, ki je sedaj vtaknil palca za telovnik in se zavrtel na peti, češ: Pogledite me, kako dober in kriščanski šlovek sem!

Fodoben je roparju, ki je slakel štrvo dogola, pustil pa mu je čevlje, da ni šel ciropan revež bos domov. Ropar je mislil da je izvršil dobro delo.

Kdor še ne verjame, da je v Ameriki razredna justica, naj prečita poročilo o izidu procesa proti seji v Frontenacu v navadnem prostoru. Začetek seje točno ob dveh popoldne. Te seje naj se udeleže vsi nabiralci delničarjev, kajti vsak bo poročal, koliko delničarjev je pridobil in koliko delnic prodal. Ako bo nabranih deset tisoč dolarjev, tedaj se bo na omenjeni seji izvolil upravni odbor. Uredilo se bo vse potrebno, da se lahko prične s poslovanjem.

Ako pomislimo, da živi v dveh tujakajnjih okrajih približno okoli tri tisoč Slovencev, tedaj lahko trdno upamo, da dobimo tisoč delničarjev, ki bi vplačali po deset dolarjev, kar zadostuje za začetek. Vsi na sejo dne osem in dvajsetega oktobra v Frontenaci — Jacob Ark, začasni zapisnikar.

sinu milijonarja Warda, krušnega magnata, v New Yorku.

Mladi Ward je bil ubil bivšega pomorščaka Petersa, revno paro, ki je bil brez cene. Pred sodiščem ni imel morilec nobene priče, niti se sam zagovarjal. Njegovi advokati so izjavili, da je Ward ubil nimanica v silobranu, tako kako je prišlo do spora z žrtvo, ni hotel povedati, ker bi to "omadeževalo čast njegove rodbine". In na to piškavo izjavo je bil oproščen!

Recimo, da bi bil Peters ubil Warda in potem rekel na sodišču, da noče povedati, zakaj je ubil milijonarjerega sina ker bi to "omadeževalo čast njegove rodbine" — ali je kje med New Yorkom in San Franciscoom sodišče, ki bi ne bilo obodilo Petersa na električni stol?

Morala: Ne ubijaj! — razen če si milijonar v dolarjih, ne v nemških markah.

Če bi imela diktatura naših dičnih reaktoriarjev, po domače nazadnjakov, kaj efekta na Slovensko narodno podporno jednota, bi jednota kaj kmalu imela sledeča gl. odbornike:

Louis Pirc, predsednik.
 Rev. dr. Bren, tajnik.
 Rev. Kazimir, blagajnik.
 Rev. Oman, duhovni vodja.
 Favis Egaga, urednik Prosveta.
 Potem bi kajpada Pirčev list — list za business in blažaje — delal globoke poklone "fastiti" jednoti št. 3 in Omanovo vprašanje, kaj je razlike med dnevom in nočjo, bi bilo rešeno za omenjeno kompanijo: po vsaj slovenski Ameriki bi vladala črna noč.

Ampak ta presneti "če" ... Ljubi Bog še ve, zakaj ni dal kodi dolgega repa.

Pirčev list se navadno zlaže vselej, kadar pšice o socialistih in S. N. P. J. Najnovejša laž je, da Zaveržnik, Molek, Zajec in ne vem kdo še nasprotujejo volitvam gl. odbora s članskim glasovanjem. To je zelo prozorna in tipična Pirčeva laž. Molek je pred petimi leti na springfieldski konvenciji, ko je bil član odbora za pravila, predlagal, da se gl. odbor voli s referendumom in ne več na konvencijah in Zavertnik ter več drugih je zagovarjalo predlog, toda večina je bila proti.

G. Pirc, ki dobro prečita zapiskane naših konvencij, ve to, valie temu bo lagal še nadalje. Svobodno mu, SNPJ živi in krepko raste brez Pircu in njegovih okutanah zavznikov.

Vosniki so delali, vsi drugi so bili doma. Po enem mesecu so vsi skupaj delali v odprti delavnici. Nekateri še dela niso mogli dobiti. Fina unijeka solidarnost. Ameriška delavska federacija se lahko ponaša s njo. Prvega julija 1923 so vsi železničarji odglasovali za štrajk. Kurjači in strojevodje so ostali na delu. Tudi oni so člani Ameriške delavske federacije, imajo namreč svoj oddelke. A oni so 100-odstotni za Ameriško delavsko federacijo. Njim ni mar za delavce, ki delajo v železniških delavnicah. Ej, oni imajo drugačno delo. Taka je Ameriška delavska federacija. Tisti, ki ne poznajo dobro te federacije, naj proučavajo ta dva štrajka in ju vzamejo za zgled, pa se bodo mogoče kaj naučili. Žalostna je organizacija in turbojno je bratstvo pri Ameriški delavski federaciji.

Gompers in ves odbor Ameriške delavske federacije bi se moral preseliti za leto dni v Evropo, potem naj pridejo organizirati ameriške delavce.

Vsi vemo, da je železničarska stavka pričela v juniju 1922 in po 14 mesecih še ni končana ofciyelno, dasiravno so je železniški magnatje že zdavnaj končali. Citali smo v časopisju s dne 4. maja t. l., da je mr. Jacob M. Dickinson, posebni zvezni državni pravdnik poročal, da je Strie Sam protrožil \$1,900,000 proti železniškim delavcem v železniških delavnicah.

Čenjeni delavci, kaj mislite o taki demokraciji? To pomeni, da so trije — delavci, železniški magnati in delala — pomagali zlomiti stavko. To se je tudi njim posrečilo. Treba se je šuditi, da se je kaj takega zgodilo vprilo tako velike organizacije!

lavocev res en milijon organiziranih, tedaj bi se bilo treba organizirati...

Čitali smo v časopisu dne 22. julija t. l. v Clevelandu, O., da je Bratovščina strojevodij, kurjarjev...

Delavcem res drugega ne predstavlja, ali se res podaja na delo in vseh šestnajst oddelkov napravijo en 100-odstotni oddelek...

Potovanje v Evropo.

Piše dr. F. J. Kern.

V Jugoslaviji.

V Benetkah sem pri American Express družbi hotel kupiti vozni listek do Ljubljane na orientnem ekspresnem vlaku...

Iz Benetk smo se odpeljali ob osmih zvečer; ob dveh jutraj smo dospeli v Postojno. Moral sem s vlaka na postajo, da sem s največjim trudom si preskrbel vozni listek do Ljubljane in odpremi velik kovček...

dva desetih letih bivanja v Ameriki sem zopet zagledal belo Ljubljano. Ne vem, če more kdo popolnoma pozabiti deželo, kjer je bil rojen...

Odkar sem se vrnil v Cleveland, me je veliko ljudi vprašalo, kako je v Jugoslaviji osiroma na Slovenskem? Isto vprašanje je brkone na mislih čitateljev Prosvete...

Dva potnika sta obiskala deželno B. Prvi je ustavljal v najprejnejšem delu, v majhni revni zakotni vasi, kamor se ni začela moderna kultura. Napisal je dolg članek o zaostalosti in revščini dežele B. in čitatelji ameriških časopisov so mu verjeli. Drugi ameriški poročevalec pa je prišel v glavno mesto iste dežele...

Če bi bil šel samo v Sinji vrh pri Vinici ob Kolpi ali pa v Breznico pri Škofiji Loki, kamor je moral še vsak živ odrasel Slovek iti peš, ker je prestrah, da bi se peljal z vozom ali s kočijo...

OFICIJELNA NAZANILA S. N. P. J. IZ URADA PREDSEDNIKA GLAVNEGA POROTNEGA ODSEKA. Brat Steve Mahnič, član društva številka 186, v Granville, Ill., je bil v času, ko je bil pri društvu...

IZ URADA PREDSEDNIKA GLAVNEGA POROTNEGA ODSEKA. Brat Steve Mahnič, član društva številka 186, v Granville, Ill., je bil v času, ko je bil pri društvu...

IZ URADA PREDSEDNIKA GLAVNEGA POROTNEGA ODSEKA. Brat Steve Mahnič, član društva številka 186, v Granville, Ill., je bil v času, ko je bil pri društvu...

IZ URADA PREDSEDNIKA GLAVNEGA POROTNEGA ODSEKA. Brat Steve Mahnič, član društva številka 186, v Granville, Ill., je bil v času, ko je bil pri društvu...

ristno, ter za dni, v katerih je delal, ni deležen bolniške podpore. Vpoštevajoč to in vse okolnosti tega slučaja, smatramo, da je umestno in pravično, če se brat Mahnič kaznuje z odtiranjem bolniške podpore za pet dni...

Brat Joe Klobučar, član društva številka 125, v Carson Lake, Minn., je bil od dne 23. majnika pa do 3. junija javljen bolnim pri društvu. Njegova bolezen je bila "lambago". Obtožen je bil pri društvu, da je ves ta čas opravil razna dela okoli svoje hiše. Celotno sam je priznal, da je barval hišo zadnje tri dni, ko je bil javljen bolnim. Kljub temu pa, da brat Klobučar sam prizna, da je barval hišo tri dni, ga je društvo kaznovalo samo z odtiranjem polniške podpore za dva dni. Tožitelj brat Chanak je nato vložil priziv in tako je zadeva prišla pred nas.

Glavni porotni odbor je v tej zadevi sprejel sledeče sklepe: Da se tožiljati bratu Chanaku na tem mestu izreče priznanje za njegov nastop v tej zadevi. Prikazal je, da se zaveda svoje dolžnosti kot član jednote in da so mu koristili iste zares pri sronu.

Predsednik društvene porote pa in društvo se tem potom postavila, da se bo proti njim postopalo v smislu pravil, če se bodo dogodki, kot je ta, pri njih ponavljali. Predsednik in društvo sta dopustila, da so tožiljati obkladali na sebi s psovki, ter mu grozili s telesno poškodbo, dopustilo se je, da je obtoženec v svrhu, da to grožnjo izvrši, amel prekoračiti dvorano. Nam se vidi, da društvo v tem slučaju ni vpoštevvalo pravil, se ni ravnalo po njih, ni sklepalo na podlagi istih.

Kar pa se tiče bolnika, brata Klobučarja, se nam kričnje pravil od njegove strani sdi vprisrno namenoma v svrhu, da se on okoristi na stroške in škodo jednote. Iz tega razloga je bil sprejet sklep, da se bratu Klobučarju bolniška podpora od 33. majnika pa do 3. junija od naše strani ne more priporočiti v izplačitev. Pri najboljši volji ne moremo videti, kako bi je mogel biti v smislu pravil deležen.

John Underwood, M. Zelemitar, Fred A. Vidar, John Terbej, John Gorick.

POPRAVEK.

V prizivu društva št. 888, 437 in 473 na splošno glasovanje proti razsodbi glavnega porotnega odbora SNPJ v zadevi društva št. 29, v Thomas, W. Va., se je vrnila tiskovna pomota in sicer: V osmem odstavku osmi vrsti se čita "v moji navzočnosti", pravilno pa je: "v moji nenavzočnosti." Matthew J. Turk, gl. tajnik.

DOLEŽNOST DRUŠTVENIH TAJNIKOV

Je, da vsak mesec spremlja poročajo upravnivna lista "Prosveta" vse spremembe nastale pri društvu: novo pristopila, umirja, črtane in masaj pristopila in odstopila člana, njih imena in naslove, ter vse spremembe naslovov članov, točno, da se lahko pravilno pošiljatev vredi za list. Istotako se mora poročiti vse spremembe za Načinski list. — Upravištvo.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Saginaw, Mich. — Društvo Sagnavštvo Slovencev, št. 473 SNPJ, vabi najljubšeje vse slovenske občinate, stare in mlade, iz mesta in bližnje okolice na vinski trgatve, katero priredi dne tridesetega oktobra t. l. v dvorani Macabos na vogalu Union in N. Fayettelove ceste. Na prireditve so povabljeni rojaki iz Detroitu, Bay Cityju, Flintu in Grassu v Michiganu. Začetek vinske trgateve točno ob osmih zvečer. Zlasti člani se morajo udeležiti vinske trgateve, kajti društvo je zaključilo, da plačajo člani po dolarju v društveno blaginjo, ki se ne udeležijo veselice, ne da bi se svojo odsotnost navedli izredno valen vzrok.

Igrala bo izvrstna godba in veselje pari se bodo lahko sukali na plesišču. Veselilni odbor preskrbi vse potrebno za suha gria in lažne krolece. Postrežba bo prva vrste in vsakdo bo lahko zadovoljen z njo, ki se udeležijo vinske trgateve. To je naša prva društvena veselica, satoraj upamo na vsestransko podporo. Na svidenje dne 13. oktobra na vinski trgatvi! — Odbor.

Chicago, Ill. — Društvo "Jugoslovian", št. 104 J. S. K. J. najljubšeje vabi društva in vse posameznike na veselico, katero priredi v soboto dne šestega oktobra v Narodni dvorani na vogalu Racine ave. in 18. ceste pri rojaku Andrew Spolarju. Pričetek je ob pol

osmih zvečer. Za vse najboljše preskrbljeno. Odpomoč suhim griom in krolečim želodcem zagotovljena. Torej na svidenje dne šestega oktobra. Vabi veselilni odbor! — Joseph Blisk, tajnik.

RAZNA NAZANILA.

KJE SE NAHAJA John Krajnc, član društva št. 2077? Pred nekaj meseci je odpotoval in nihče ne ve kaj. Ako kateri rojakov ve sanj, naj ga naznani na adolajni naslov, ali naj se pa sam prijavi. Iščo ga tajnik društva št. 207 v Buttu, Mont. — Jos. Butala, Box 102, Walkerville, Mont.

Uniontown, Pa. — Obveščam člana društva "Brotoljub" št. 280 SNPJ, da bom ledal vsem članom društva liste k društvu št. 330 SNPJ. Po tridesetem septembra t. l. naj se člani društva št. 260 SNPJ, obračajo v vseh ostrih na brata Frank Jartza, Box 14, Brownfield, Pa., ki je tajnik društva št. 326 SNPJ. — Tajnik društva št. 326 SNPJ.

PRIHODNI KONGRES ZA VOJASKI BONUS.

Washington, D. C. — (Fed. Press). — Obnovitev boja med eksekutivno in postavodajno vejo svazne vlade glede vojaškega bonusa se obeta, kakor namanja postavodajni oidek Ameriške legije. Ta pravi, da je sprejeto "primerno odkodninake zakonske osnove" zagotovljena v obeh hišah prihodnjega kongresa. V poslaniki zbornici bo sprejeta v razmerju 7 ali 8 proti 1, a v senatu pa najmanj s 18 glasovi večine. Postavodajni oidek bo poročal o tem vprašanju na konvenciji Ameriške legije, ki se bo vršila v San Francisco ta mesec. Če bi predsednik ne maral pod-

PRODA SE

6 sobna moderno vrejena hiša, Furnace gorkota in vse ugodnosti. Proda se po niski ceni. Oglašite se pri lastniku na: 2137 St. Louis Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

OD PRAVLIC DO VERNIČEVA.

V starih časih so Feničani razširjali v tujih krajih skoro neverjetne pravljice, katere smatramo za prvi način oglaševanja. Pravilo so, da je bila asijska Scythia obljudena s krilatimi lévi, ki so imeli glave in peroti od orla, da so te šivali šuvali zlate rudnike in skrife zaklade in ki so raztrgale vsakega tujca, če se je približal zakladom s namenom, da se jih polasti. V teh pravljicah so hvallili svoj jantar in slonovo kost, s katerimi so kupčevali. Danes se odjemalci več ne odraja na pravljice, temveč hočejo dejstva in resnico in tako je prišlo, da je postala resnica temeljni snajaj modernega oglaševanja. Jos. Triner Co., Chicago, Ill., slovi zato, ker je imela resnico vedno za svoj temeljni snajaj. Trinerjevo zdravilno grenko vino je bilo pripravljeno za tako slučajje, pri katerih dobe ljudje od pomoči s pomočjo v tem vinu nahajajočih se zdravilnih snovi, to je v slučajih slabega teka, slabe prebave, datulence, glavobola, nervoznosti in aličnih bolezni, ki jih povzroča želodčni nered. G. Michael Blazik nam je pisal iz Beacon, N. Y., na 8. avg., da nina njegova soproga več glavobolov, odkar jemlje Trinerjevo zdravilno grenko vino. Poskusite ga, vah lekarnar ali trgovec s zdravili ga ima v zalogi. (Adv.)

IZVEDEL BI RAD

za naslov svojega brata Franka Anziak, doma iz Škofije št. 19 pri Ljubljani na Dolenjskem. Nekako pred štirimi leti je bival v Clevelandu, Ohio. Ako kdo ve za njegov naslov naj mi piše na moj naslov: John Anziak, 590 San Bruno ave., San Francisco, Calif. (Adv.)

FARMA NAPRODAJ.

Prada se 144 akrov obsegajoča farma, ki je le pol milje od mesta in železniške postaje. 24 akrov je gozda, ostalo pa je za orati in pašnik. Lep sadni vrt z nad 100 drevesi, dve hiši in dve štali, cementirana tla. Voda pred hišo in pred štalo, dva velika kokošnjaka prostora za 1000 kokoši, 20 glav goveje švine, trije dobri konji, 300 kokoši, 18 ras in vse potrebno orodje in stroji, ki se potrebujejo na farmi. S farmo se prodá tudi poljske pridivke, ovs, ječmen, ajda, koruza, krompir, fišol, itd. Vsa poslopja so v dobrem stanju. Proda se vse po zmerno niski ceni. Za natančnejša pojasnila pišite lastniku na naslov: Anthony Slivšek, R. D. No. 3 — Box 122, Cooperstown, N. Y. (Otsego Co.) (Adv. Oct. 3.)

plati te vojaške predloge, potem bo kongres preglašoval predsednikov veto ter tako uveljavil tozadevno zakonsko osnovo, pravi postavodajni oidek. Štirje senatorji, ki so glasovali za vrnitev vojaške predloge v zadnjem kongresu, so bili poraženi na volišču. To so bill Calder iz New Yorka, potem France iz Marylanda, nadalje Freilinghysen iz države New Jersey in Dupont iz države Delaware.

Opozicija, ki se upira predlogi, prihaja po mnenju postavodajnega oideka odstrani veletrgovine, ki jo predstavlja trgovska zbornica Združenih držav, nadalje narodna zveza izdelovalcev in pa narodni industrijski odbor.

UPRAVIŠTVO opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, kar nekateri se direktne zapeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se veselje, če iz mogoče predne kaj kupi iz oglasov, prepriča. En vsi oglaše so odgovorni in oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravištvo in ne lastnik lista. Oglaše imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarini in vse povzod. Torej bodite previdni, če se pa nabirjete, tedaj vse to pripisite sami sobi in ne nam. Upravilaj.

Vabilo k igri in plesni veselici katero priredi Samostojno Podporno Društvo v Moon Run, Pa., dne 20. oktobra 1923 v društveni dvorani v Moon Run, Pa.

IGRA "NAŠA KRI" V ŠTIRIH DEJANJH

- OSEBE: Miklavj Borštnik, francoski mair, G. Michael Jerala Katra, njegova žena, Ga. Mary Tomc Jerala, njegova hči, Gdt. Ana Keir Stefan, posvetilov sin Jarjen Senin, G. Frank Ambróid Malija, Borštnikov blavec, G. Alojz Jeram Galper Kapotačan, kmet, G. Frank Mobjak Fedrappe, kmet, G. Frank Dolenc Kos Kuba, kmet, G. Peter Šlabe Matijevac, kmet, G. John Cuk Rok, kmet, G. Vistar Butija Groga Gladek, mešnar, G. Michael Škrinjser Louis Renard, francoski častnik, G. Alojz Louman Benoit Turbot, sergent-major, G. Jakob Škeri Starka, G. Frances Mahovna Postiljon, G. Michael Škrinjser

Začetek igre ob 8:30 zvečer. Po igri ples in prosta zabava. Igrala bo izvrstna godba. Vstopnina za moške 75c. Za ženske 50c in otroci od 8 do 16 leta po 15c. Rojaki in rojakinja in Moon Runa in okolice so uljudno vabljeni, da se v obilnem številu vdeleše prostava in veselice, za kar se vam še v naprej prijaano zahvaljujemo. Točna in vsestranska postrežba in zadovoljstvo vsem. Na svidenje pri sabavi Vabi ODBOR.

VABILO na veselico in vinsko trgatve katero priredi Slovenski delavski dom na Maxham—Johnstown, Pa.

dne 13. oktobra, 1923. Začetek veselice točno ob 7 uri zvečer. VSTOPNINA—za moške 50c in za ženske 25c. Vabljeni so vsi Slovenci in Slovenke in Johnstowna in vse bližnje okolice da nas počestijo na ta dan v obilnem številu in vsilijo par veselih uric v naši veseli družbi. Zabava in smeha dovolj za vse, same mislite si čas bi pridajo vinčarji s šupanom in slago nečelu in se pridne vinske trgateve, koliko smeha in zabave, da si bodele mislili, da ste res doma v vinogradih. Veselilni odbor bode skrbel, da bo vsaka dovolj za lažne in šajne, pa tudi čuvaji bodo pazili, da ne bošete krađi grozdja bres, da na bi bili kanevani. Za plesnice bo igrala izvrstna godba in postrežba bode točna za vse. Torej na svidenje dne 13. oktobra zvečer v dvorani vabi ODBOR.

VABILO NA VESELICO IN VINSKO TRGATEV katero priredi DRUŠTVO "LILIJ V VRTU" ŠT. 322, S. N. P. J.

v nedelje dne 14. oktobra, 1923, V ANTON MAHNETOVI DVORANI NA CHISHOLM, MINN. Začetek veselice točno ob pol osmih zvečer. Vstopnina za moške 75c, za ženske 25c. Uljudno vabimo rojake in rojakinja in Chisholma, da se polnoštevilno vdeležijo te naše prireditve. V Chisholmu se nibila nikdar v prvorjena veselica a vinsko trgatvijo, torej imate sedaj priliko, da se navijete obilo zabave in smeha. Za dobro vsestransko postrežbo bo izvrstno preskrbljeno. Za obilno vdeležbo se uljudno pripravola ODBOR!

DOBRO ZNANI ROJAK JOHN ERMENC V MILWAUKEE, WIS., se uljudno priporoča Slovincem in Hrvatom za obilni poset. Odpri sem gostilno takozvani "Soft Drink Parlor" kjer dobite dobre pijače, izvrstna domača jedila in smodke. Točna domača postrežba in zmerne cene.

John Ermenc 275 Grove Street, Milwaukee, Wis.

IMENIK
najvećih društva S. N. P. J.

Star. 55. - New York, N. Y. (12 E) -
Prof. F. Friedman, 1100 Madison Ave., Wood-
side, N. Y. Tel. AN 3-3000. Dr. J. H. S. King,
1912 Lincoln St., New York, N. Y. Tel. BR 1-
Prof. O. J. O'Connell, 1842 Broadway, New York,
N. Y. Tel. BR 1-1000. Dr. E. J. Dowd, 100 E. 10th St.,
New York, N. Y. Tel. BR 1-1000.

Star. 56. - New York, N. Y. (12 E) -
Prof. F. Friedman, 1100 Madison Ave., Wood-
side, N. Y. Tel. AN 3-3000. Dr. J. H. S. King,
1912 Lincoln St., New York, N. Y. Tel. BR 1-
Prof. O. J. O'Connell, 1842 Broadway, New York,
N. Y. Tel. BR 1-1000. Dr. E. J. Dowd, 100 E. 10th St.,
New York, N. Y. Tel. BR 1-1000.

Star. 57. - New York, N. Y. (12 E) -
Prof. F. Friedman, 1100 Madison Ave., Wood-
side, N. Y. Tel. AN 3-3000. Dr. J. H. S. King,
1912 Lincoln St., New York, N. Y. Tel. BR 1-
Prof. O. J. O'Connell, 1842 Broadway, New York,
N. Y. Tel. BR 1-1000. Dr. E. J. Dowd, 100 E. 10th St.,
New York, N. Y. Tel. BR 1-1000.

